

بررسی تمیز بینایی کلامی و حافظه بینایی کلامی در کودکان ۵ ساله شهر سمنان سال ۱۳۸۵

زهرا افتخاری* (M.Sc)، علی آقاسعداللهی (M.Sc)

چکیده

سابقه و هدف: کسب مهارت خواندن و نوشتن به عنوان موثرترین دستاورد بشری مستلزم وجود سطوح معینی از مهارت‌های ادراکی، حرکتی، حافظه (بینایی و شنیداری) و هوش می‌باشد. تمیز و حافظه بینایی به خصوص از آنجا که محرک‌های بینایی شکل کلامی می‌یابند نقش مهمی در فراگیری خواندن ایفا می‌کنند. پژوهش حاضر به بررسی برخی از توانایی‌های کودکان پنج ساله در سطوحی از مهارت‌های بینایی (تمیز بینایی و حافظه کوتاه مدت بینایی - کلامی) می‌پردازد که بیش‌ترین ارتباط را با رشد گفتار و زبان نوشتاری دارند. هدف از این تحقیق تعیین میانگین و فاصله اطمینان ۹۵٪ توانایی کودکان طبیعی (پنج ساله) در هر یک از زمینه‌های رشدی فوق می‌باشد تا بتوان شاخص رشد مهم‌ترین مهارت‌های بینایی شالوده زبان نوشتاری را تعیین نمود. همچنین تدوین یک آزمون غربال‌گری برای تشخیص، آموزش و درمان مهارت‌های بینایی - کلامی هنجار از ناهنجار است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی و مقطعی است. تمام آمادگی‌های وابسته به بهزیستی و آموزش و پرورش شهر سمنان مورد بررسی قرار گرفتند (کل جامعه آماری ۲۲۵۶) و یک پنجم کودکان واجد شرایط (داشتن بینایی و شنوایی سالم، تکلم به زبان فارسی یا سمنانی و نداشتن مشکلات گفتاری و زبانی) به طور تصادفی انتخاب شدند. آزمون مهارت‌های بینایی کودکان بر روی این عده انجام شد.

یافته‌ها: در کودکان ۵ ساله فارسی زبان شهر سمنان میانگین ظرفیت حافظه بینایی - کلامی ۳/۲۵، میانگین تمیز بینایی طرح ۲/۱۲ و میانگین تمیز بینایی حروف ۱/۶۲ است. در کودکان ۵ سال تا ۵ سال و ۶ ماه میانگین حافظه کوتاه مدت بینایی ۳/۲۴، میانگین تمیز بینایی طرح ۲/۲ و میانگین تمیز بینایی حروف ۱/۶۵ است. در کودکان ۵ سال و ۶ ماه تا ۶ سال میانگین حافظه کوتاه مدت بینایی ۳/۲۷، میانگین تمیز بینایی طرح ۱/۹۳ و میانگین تمیز بینایی حروف ۱/۵۴ است.

نتیجه‌گیری: توانایی تمیز بینایی طرح در کودکان مورد بررسی بهتر از توانایی تمیز بینایی حرف می‌باشد. توانایی کودکان برحسب اینکه در نیمه اول یا دوم ۵ سالگی باشند در کل آزمون‌ها مشابه است به جز آزمون تمیز بینایی طرح که متولدین نیمسال اول توانایی بهتری نسبت به متولدین نیمسال دوم نشان دادند. در همه آزمون‌ها هر دو جنس توانایی‌های مشابهی نشان دادند.

واژه‌های کلیدی: کودکان پنج ساله، تمیز بینایی، حافظه کوتاه مدت بینایی کلامی.

مقدمه